

Про Програму
посилення конкурентоспроможності
малого і середнього підприємництва
у м.Івано-Франківську на 2019-2021р.р.

З метою створення сприятливого бізнес-клімату для активізації підприємницького середовища міста шляхом впровадження ефективної системи сприяння розвитку підприємництва, керуючись Законом України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», ст.26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», сесія міської ради

вирішила:

1. Затвердити Програму посилення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва у м.Івано-Франківську на 2019-2021р.р. (додається).
2. Структурним підрозділам виконавчого комітету міської ради разом з організаціями, установами міста забезпечити виконання завдань Програми посилення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва у м.Івано-Франківську на 2019-2021р.р..
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступників міського голови відповідно до розподілу посадових обов'язків.

Міський голова

Руслан Марцінків

"Затверджено"
_____ сесією міської ради
від _____ 2018р. № _____

Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради

Управління економічного та інтеграційного розвитку міста

ПРОГРАМА

**посилення конкурентоспроможності малого і
середнього підприємництва у м. Івано-Франківську на
2019 – 2021р.р.**

Начальник управління
економічного та
інтеграційного розвитку

Кромкач Н.О.

_____
(підпис)

ПОГОДЖЕНО:

Заступник міського голови -
начальник фінансового
управління

Сусаніна В.Ю.

_____
(підпис)

Директор Департаменту
правової політики

Кедик Н.С.

_____
(підпис)

ЗМІСТ

	Паспорт Програми посилення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва у м. Івано-Франківську на 2019 – 2021рр.	3
	Передумови прийняття Програми	5
I.	Поточний стан розвитку МСП у м.Івано-Франківську	6
II.	Цілі Програми підтримки МСП	10
	Ціль 1. Покращення загального бізнес-клімату	10
	Ціль 2. Розвиток жіночого підприємництва	12
	Ціль 3. Співпраця влади та малого й середнього підприємництва	12
	Ціль 5. Залучення інвестицій у малий та середній бізнес	13
	Ціль 4. Підвищення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва	14
III.	План дій.	15
IV	Очікувані результати	27
V	Зв'язок між Програмою і Стратегією розвитку міста Івано-Франківська на період до 2028 року	27
VI	Впровадження, моніторинг та перегляд програми	28
	Додаток. Бізнес-профіль м.Івано-Франківська	30

ПАСПОРТ

Програми посилення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва у м. Івано-Франківську на 2019 – 2021рр.

Назва Програми	Програма посилення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва у м. Івано-Франківську на 2019 – 2021рр.
Підстави для розробки Програми	<ul style="list-style-type: none"> - Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21.05.1997р. №280/97-ВР; - Закони України: -"Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України" від 23 березня 2000 року № 1602-III; - "Про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб-підприємців", - "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", - "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності", - розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.05.2017р. №504-р "Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року", - розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.05.2018р. №292-р "Деякі питання реалізації Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року", - рішення Івано-Франківської міської ради від 27.10.2017р. № 276-16 "Про затвердження Стратегії розвитку міста Івано-Франківська на період до 2028 року"
Оприлюднення проекту Програми	на офіційному веб-сайті м.Івано-Франківська www.mvk.if.ua
Дата затвердження	
Замовник Програми	Івано-Франківська міська рада
Розробник Програми	Управління економічного та інтеграційного розвитку виконавчого комітету міської ради
Відповідальні за виконання програмних заходів (гол. виконавці)	Управління економічного та інтеграційного розвитку, управління інвестиційної політики, управління праці
Основні цілі Програми	<ul style="list-style-type: none"> - покращення умов розвитку бізнес-клімату міста; - розвиток жіночого підприємництва; - співпраця влади та малого й середнього підприємництва; - залучення інвестицій в малий та середній бізнес;

	<ul style="list-style-type: none"> - підвищення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва
Основні завдання Програми	<ul style="list-style-type: none"> - впровадження загальних освітніх програм; - фінансові стимули; - розвиток бізнес-інфраструктури; - гендерний аналіз; - навчання для жінок-підприємців; - співпраця з малим і середнім бізнесом; - промоція і профорієнтація; - сприяння зовнішньоекономічній діяльності; - підтримка розвитку ІТ-сфери; - розвиток індустрії гостинності
Розділи Програми	<ul style="list-style-type: none"> - Поточний стан розвитку МСП у м.Івано-Франківську. - Цілі Програми підтримки МСП. - Ціль 1. Покращення загального бізнес-клімату. - Ціль 2. Розвиток жіночого підприємництва. - Ціль 3. Співпраця влади та малого й середнього підприємництва. - Ціль 4. Підвищення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва. - План дій. - Очікувані результати. - Зв'язок між Програмою і Стратегією розвитку міста Івано-Франківська на період до 2028 року. - Впровадження, моніторинг та перегляд Програми.
Строки реалізації Програми	2019-2021 роки
Основні джерела фінансування заходів Програми	<ul style="list-style-type: none"> - міський бюджет; - державний бюджет; - міжнародна технічна допомога, кошти донорських організацій; - кредитні ресурси; - кошти партнерів; - інші джерела
Обсяг коштів міського бюджету	відповідно до затвердженого обсягу фінансування
Система організації контролю за виконанням Програми	<p>Контроль за виконанням заходів Програми здійснюють:</p> <ul style="list-style-type: none"> - міська рада; - постійна депутатська комісія міської ради з питань підприємництва та регуляторної діяльності; - виконавчий комітет міської ради. <p>Раз у рік моніторинг виконання заходів Програми забезпечує управління економічного та інтеграційного розвитку</p>

Програма посилення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва у м. Івано-Франківську на 2019 – 2021р.р.

Передумови прийняття Програми.

Сектор малого і середнього підприємництва (далі - МСП) є визнаною у всьому світі рушійною силою, що генерує національне багатство шляхом створення нових робочих місць, зростання валового внутрішнього продукту (ВВП), а також стимулювання розвитку конкурентоспроможності і інноваційного потенціалу економіки. В Україні сектор МСП охоплює близько 99% від загальної кількості підприємств та фізичних осіб-підприємців. Разом з тим, МСП найбільш чутлива і незахищена частина економіки країни і міст, що найбільше страждає від зміни економічної кон'юнктури і, особливо, від зміни правил гри на ринку. Відповідно сильний, інноваційний, конкурентоздатний сектор МСП складає основу сталої економіки міста і держави.

Івано-Франківською міською радою спільно з проектом "Партнерство для розвитку міст" (ПРОМІС) розроблено Програму посилення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва у м. Івано-Франківську на 2019 – 2021р.р., яка визначає найбільш пріоритетні напрямки з врахуванням особливостей ведення бізнесу у м.Івано-Франківську, а також запропоновано заходи для зміцнення загального середовища МСП.

Головною метою Програми є забезпечення умов для посилення конкурентоспроможності місцевих МСП шляхом реалізації Плану заходів, що включає перелік конкретних проектів для покращення бізнес-клімату, розвитку бізнес-інфраструктури та послуг, доступу до фінансових ресурсів, посилення співпраці органів місцевого самоврядування, представників бізнесу, бізнес-об'єднань щодо спільного вироблення та реалізації політики розвитку підприємництва, а також покращення навичок та вмінь власників та персоналу МСП.

В ході розробки Програми проведено опитування підприємців, фокус-групові дослідження, бенчмаркінг міста, експрес-аналіз бізнес-клімату та сформовано бізнес-профіль м.Івано-Франківська (додаток до Програми).

Нормативно-правова база, на підставі якої розроблена Програма: закони України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва", "Про стимулювання розвитку регіонів", "Про державні цільові програми", "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України", "Про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб-підприємців", "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності", розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.05.2017р. №504-р "Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року", від 10.05.2018р. №292-р "Деякі питання реалізації Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року" інші законодавчі, програмні

та нормативно-правові документи щодо регулювання та розвитку підприємництва.

Програма узгоджена із пріоритетними напрямками, завданнями та заходами, затвердженими Стратегією розвитку міста Івано-Франківська на період до 2028 року, національними пріоритетами щодо розвитку МСП та принципами Акту з питань малого бізнесу для Європи.

I. Поточний стан розвитку МСП в м. Івано-Франківську.

Розвиток малого і середнього підприємництва в Івано-Франківську знаходиться під великим впливом соціально-економічної і політичної ситуації в Україні. Це в першу чергу проявляється в наслідуванні загальноєвропейських трендів по частці МСП в загальній кількості суб'єктів підприємницької діяльності (99,9%) і створенню найбільшої кількості робочих місць (90%). Місто має досить високу концентрацію МСП в порівнянні з областю і з середньоєвропейським показником, що однак характерно для всіх великих українських міст, але важливо для констатації того, що Івано-Франківськ є безумовним лідером економічної активності області, її центром та двигуном.

Кількість МСП на 10 тис. наявного населення, од.

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Місто	110	116	121	126	128	128	121	138
Область (середньообласний)	53	53	53	56	55	55	48	55

Кількість МСП змінювалась під впливом загальної економічної ситуації і в довгостроковій перспективі має тенденцію до стабілізації і невеликого зростання після різкого скорочення в 2013-2014р. Єдиний податок зростає протягом всього періоду дослідження:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	план на 2018
Єдиний податок, всього млн.грн.	38,0	47,9	58,8	79,9	119,2	171,6	200,0
у т.ч.							
- з юридичних осіб	10,7	13,5	18,1	24,2	36,3	45,1	55,0
- з фізичних осіб	27,3	34,4	40,7	55,6	82,9	126,5	145,0

За 9 місяців 2018 року суб'єктами господарювання Івано-Франківська сплачено 153,6 млн. грн. єдиного податку, що на 27,8% більше, ніж за аналогічний період минулого року, у т.ч. юридичними особами – 35,9 млн.грн.,

що на 10,0% більше, та фізичними особами – підприємцями – 117,7 млн.грн., що на 34,0% більше у порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

Важливо зазначити, що в місті досить активно розвиваються експортери. Останніми роками обсяг зовнішньоекономічної діяльності зріс і місто має позитивне сальдо зовнішньої торгівлі. Причому, близько третини експорту - це продукція з високою доданою вартістю (машини і обладнання). Найбільші експортери представлені в наступній таблиці:

№ з/п	Назва підприємства	Основний вид діяльності
1.	ПП «Науково-виробнича фірма «Елітфіто»	Виробництво натуральних рослинних олій, шроту, борошна та дієтичних сумішей
2.	ТОВ «Продовольча компанія «Екопродукт»	Виробництво трав'яних, ягідних чаїв, фіточаїв
5.	ПАТ ВТКФ «Ласощі»	Виробництво кондитерських виробів з шоколаду, карамелі, тофі (ірису) та інших солодоців
4.	ТОВ «Інтелком»	Виробництво виробів з пластмас (дитячі іграшки, господарські товари)
6.	ТОВ "Електролюкс"	Виробництво пральних машин
7.	ТОВ "Тайко Електронікс Юкрейн Лімітед"	Виробництво інших машин та устаткування загального призначення
8.	ТОВ"Європа-Транс ЛТД"	Діяльність автомобільного вантажного транспорту
9.	ПАТ "Солід - Україна"	Виробництво дерев'яних будівельних конструкцій, столярних виробів, паркетної дошки
10.	ПАТ "Івано-Франківське ВТШП "Галичина"	Виробництво верхнього одягу
11.	ТОВ "Реалан"	Оптова торгівля зерном

За даними опитування, яке проводив проект ПРОМІС серед підприємців міста, п'ятірка найбільш перспективних галузей міста з точки зору зростання (з відсотком голосів відданих за цю галузь) виглядає наступним чином:

1. Туризм – 73%. В даному випадку ми розглядаємо цей напрямок в найбільш широкому розумінні, як індустрію гостинності, що включає в себе готелі, ресторани, виставкові і конференційні центри, транспорт, торгівля що обслуговує в першу чергу гостей, культурно-розважальні заклади і т.д. В офіційній статистиці найбільш відповідної групою по працевлаштуванню є "Тимчасове розміщення й організація харчування" і "Мистецтво, спорт, розваги, відпочинок". За даними управління статистики Івано-Франківської області в цих галузях працюють (3,3 тис.осіб). В місті вже створена ініціативна група яка представляє інтереси кластеру гостинності. Підприємці

активно спілкуються з представниками влади, обмінюються інформацією. Створений спільний календар подій.

2. Торгівля та послуги – 45%; Торгівля і послуги – традиційно найбільший за чисельністю суб'єктів підприємництва і кількості працевлаштованих сектор МСП. В офіційній статистиці найбільш відповідна галузь – "Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту". В цій групі за офіційними даними працевлаштовано близько (12,3 тис. осіб).

3. Інформаційні технології (ІТ) – 33%; В цій групі розглядаються не тільки компанії, які створюють програмний продукт, але і такі що надають великий спектр аутсорсінгових послуг, за допомогою сучасних телекомунікаційних технологій. Тут так само не робиться розділення на аутсорсінгові і продуктові компанії. Найбільш відповідна галузь в офіційній статистиці Інформація та телекомунікації (1,7 тис.осіб). Імовірно, також частково сюди можна зарахувати "Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування". Це також було підтверджено в розмові з представниками Івано-франківського кластеру ІТ, за їх оцінкою близько 2 тис. осіб працюють в сфері ІТ.

4. Деревообробна та меблева промисловість – 27%, а також харчова промисловість – 23%. Наразі не вдалось отримати точних даних по кожній з наведених груп. Вони є складовими переробної промисловості (11,7 тис.осіб зайнятих всього в переробній промисловості).

Дані опитування, проведеного проектом ПРОМІС, при підготовці стратегії розвитку Івано-Франківська свідчать, що підприємці в цілому досить задоволені роботою Івано-Франківського муніципалітету (лише 6% незадоволених проти 88% які оцінили роботу на відмінно, добре і задовільно). Серед окремих напрямків роботи міської адміністрації найменш задоволені підприємці прозорістю продажу-оренди земельних ділянок і комунального майна (31% і 23% незадоволених відповідно). Також підприємці скаржились на доступ до фінансування (30%), потребу спрощувати дозволи і погодження і збільшення прозорості тендерних процедур (по 21% кожен). Варто відзначити, що лише 9% опитаних скаржились на проблему адміністративного тиску з боку влади, причому цей відсоток для малого бізнесу ще нижчий в основному на тиск скаржились великі і середні підприємства.

Серед найбільших проблем, які заважають розвитку бізнесу, підприємці назвали:

- загальна економічна ситуація – 66%;
- внутрішня конкуренція – 47%;
- витрати на енергоносії – 27%;
- нестача кваліфікованої робочої сили – 24%;
- відсутність доступного фінансування – 18%.

Розуміючи роль міської адміністрації в стимулюванні розвитку МСП, найбільш очікуваними кроками з боку влади підприємці назвали:

- розвиток загальної інфраструктури – 93%;

- покращення послуг для підприємців (особливо електронних) – 92%;
- залученні інвестицій – 89%;
- прозорість в управлінні комунальним майном – 88%;
- прозорість в управлінні земельними ділянками – 86%;
- створення центрів послуг для підприємців – 84%;
- покращення доступу до інформації – 83%.

Отже, заходи програми посилення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва мають спиратися на сильні сторони економіки міста і найбільш перспективні напрямки розвитку з точки зору підприємців. З іншого боку, вони мають допомогти зменшити вплив найбільших проблем, які гальмують розвиток бізнесу, визначені опитуванням. Для визначення пріоритетних, з точки зору наведених критеріїв, напрямків розвитку проведемо аналіз по відношенню до середньоринкових умов. Якщо умови такі, як середньоринкові, то оцінка "0", якщо дещо краще, то оцінка "+", якщо значно краще то "++". Відповідно, трохи гірше "-" і значно гірше "--".

Галузь і підсумок балів	Загальна економічна ситуація в Україні	Внутрішня конкуренція	Ціни на енергоносії	Нестача кваліфікованих кадрів	Доступ до фінансування
Туризм /+++	+ Іноземні туристи	+ Іноземні туристи	+ Менша частка енергоносіїв в собівартості ніж у виробництва	0	0
Торгівля і послуги -/+	0	-	+ Менша частка енергоносіїв в собівартості ніж у виробництва	0	0
ІТ /+++++++	++ Глобальний ринок	++ Глобальний ринок	++ Частка енергоносіїв в собівартості дуже мала	+ Кластер ІТ організує власні навчальні програми	+ Мають доступ до зовнішніх ринків запозичень
Деревообробка -/	0	0	- Виробництво витрачає більше енергії	0	0

Харчова промисловість -/+	+ На їжі економлять в дуже скрутних умовах	0	- Виробництво витрачає більше енергії	0	0
------------------------------	---	---	--	---	---

За результатами проведеного аналізу видно, що найбільш пріоритетними галузями є розвиток індустрії гостинності і розвиток ІТ. Варто зауважити, що ставка на експортну діяльність дозволяє однаково для всіх бізнесів зменшити негативний вплив загальної економічної ситуації в Україні і внутрішньої конкуренції. Також додаткові навчальні заходи є актуальними для всіх галузей економіки і мають загально підтримуючий ефект з можливістю масштабувати його на велику кількість підприємців з відносно невисокими витратами.

Відповідно для програми посилення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва в Івано-Франківську найбільш пріоритетними будуть заходи пов'язані з розвитком:

- індустрії гостинності;
- ІТ-середовища;
- експортної діяльності;
- навчальних програм і профорієнтації.

II. Цілі програми підтримки МСП

Ціль 1. Покращення умов розвитку бізнес-клімату міста.

Покращення загального бізнес-клімату створює умови для пожвавлення всього підприємницького середовища і, особливо важливо, для започаткування бізнесу. Разом з тим, існує підвищений попит на консалтингові послуги, підприємницьку освіту, доступ до фінансового капіталу, розвиток бізнес інфраструктури.

Заходи для покращення бізнес - клімату міста:

1.1. Впровадження загальних освітніх програм.

1.1.1. Організація та проведення семінарів, конференцій, форумів, круглих столів, навчальних курсів та тренінгів, інформаційних заходів з актуальних питань підприємництва, започаткування та ведення бізнесу:

- курс навчань у Центрі розвитку підприємництва "Бізнес-інкубатор" при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу;

1.1.2. Сприяння реалізації проекту "Бізнес-школа для розвитку підприємства".

1.1.3. Запровадження курсу навчань з основ бізнесу для школярів:

- навчання "Основи підприємництва" у Українсько-Канадському МБЕРІФ "Бізнес-центр";

- освітня програма для дітей середнього шкільного віку "Підприємництво та креативність", яка розрахована на навчання та розвиток критичного підприємницького мислення та вміння генерувати нові ідеї. У кожній групі буде передбачено 5 безкоштовних місць, які надаються на основі відкритого конкурсу таким групам населення як: діти-сироти, діти з багатодітних сімей та обдаровані діти.

1.1.4. Підвищення поінформованості суб'єктів малого і середнього підприємництва про переваги екологізації підприємницької діяльності:

- проект "Розробка та впровадження програми зменшення забруднення довкілля міста підприємствами, що функціонують на його території".

1.1.5. Сприяння впровадженню суб'єктами МСП моделей сталого споживання та виробництва, "зелених практик", включаючи впровадження систем екологічного менеджменту, екологічної сертифікації та екологічного маркування згідно з вимогами міжнародних стандартів серії ISO:

- проект "Енергетична академія".

1.1.6. Підтримка підприємництва для окремих категорій населення (внутрішньо переміщені особи, звільнені у запас або відставку, молодь, старше покоління):

- проект "Сприяння працевлаштуванню ветеранів АТО та членів їх сімей шляхом їх професійної підготовки та адаптації до ринку праці";

- проект "Комп'ютерна грамотність людей старшого віку";

- проект "Інформаційно-маркетингові послуги (в т.ч. проведення маркетингових досліджень) для суб'єктів МСП".

1.1.7. Сприяння трудовій реінтеграції колишніх заробітчан:

- поширення інформації про вакансії у сфері МСП.

1.2. Фінансові стимули.

1.2.1. Надання фінансово-кредитної підтримки суб'єктам господарювання шляхом відшкодування відсоткових ставок по кредитах за реалізацію найбільш прогресивних проектів (діяльності), які стосуються надання послуг або виготовлення продукції соціального спрямування для мешканців міста.

1.2.2. Підтримка підприємців – початківців шляхом проведення конкурсів стартапів.

1.3. Розвиток бізнес - інфраструктури.

1.3.1. Сприяння у реалізації програми ревіталізації промислових зон міста (в т.ч. ревіталізація промислової зони заводу "Промприлад").

1.3.2. Сприяння діяльності структур по підтримці розвитку підприємництва – Центру розвитку підприємництва "Бізнес-Інкубатор", СП "МБЕРІФ-Бізнес-Центр", проведення спільних заходів (семінари, тренінги, навчання, круглі столи тощо).

1.3.3. Започаткування діяльності бізнес-інкубатору для стартапів:

- проект "Створення бізнес-інкубатору для стартапів".

1.3.4. Сприяння розвитку електричної транспортної мережі:

- проект "Розвиток електричної транспортної мережі";
- проект "Електрозаправна станція на сонячних панелях".

1.3.5. Сприяння соціальній відповідальності малого і середнього підприємництва шляхом популяризації соціальної відповідальності суб'єктів підприємництва, в тому числі поширення відповідних бізнес-практик та реалізованих проектів соціальної корпоративної відповідальності на місцевому та регіональному рівнях:

- проект "Центр корпоративної соціальної відповідальності бізнесу міста Івано-Франківська".

Ціль 2. Розвиток жіночого підприємництва.

Сучасні жінки зарекомендували себе як висококласні професіонали, зокрема, в управлінській сфері та бізнесі. Однак сфера приватного бізнесу в Україні була і залишається переважно чоловічою, оскільки існує багато чинників економічного, соціального, культурного і навіть психологічного характеру, які стримують активне входження жінок у цю сферу.

Так, у місті Івано-Франківську за 8 місяців 2018 року зареєстрували підприємницьку діяльність 1292 особи, з них тільки 25% - жінки. Пріоритетними напрямками підприємницької діяльності залишається торгівля (38,93%), інформаційні послуги та телекомунікації (14,71%), професійна, наукова та технічна діяльність (8,13%), переробна промисловість (4,57%), сфера надання послуг у громадському харчуванні (8,44%) та інші види послуг (7,74%).

З метою скорочення гендерного розриву актуальним є розвиток в місті саме жіночого підприємництва, що, в свою чергу, сприятиме збільшенню кількості жінок – підприємців, їхньому професійному росту, втіленню можливостей для навчання та самореалізації, підприємницьких ідей, створенню нових робочих місць та зменшенню рівня безробіття серед жінок.

Заходи з підтримки та розвитку жіночого підприємництва:

2.1. Гендерний аналіз.

2.1.1. Здійснення гендерного аналізу, проведення соціологічних опитувань.

2.2. Навчання для жінок-підприємців.

2.2.1. Організація та проведення навчань для жінок – підприємців, у тому числі в рамках реалізації проектів:

- гендерна ініціатива "SheEmpowers – розширення можливостей жінок в економічному житті міста Івано-Франківська";
- курс навчань "Леді в бізнесі";
- "Івано-Франківськ – місто прогресивних жінок-підприємців".

2.3. Інформаційна кампанія.

2.3.1. Проведення інформаційної кампанії, спрямованої на подолання стереотипів, поширення інформації про бізнес-можливості для жінок.

2.4. Розвиток соціального підприємництва, адже, як правило, жінки є соціально відповідальними підприємцями.

Ціль 3. Співпраця влади та малого й середнього підприємництва.

Місцева влада має вести постійний діалог з представниками бізнесу і підтримувати інституціональну спроможність до розвитку бізнесу, що включає комунікаційно-інформаційні заходи, промоцію, профорієнтацію, створення необхідних інституції для підсилення і організації продуктивного діалогу.

Заходи для забезпечення ефективної співпраці влади та малого й середнього підприємництва:

3.1. Співпраця з малим та середнім бізнесом.

3.1.1. Підтримка розвитку бізнес-кластерів:

- проект "Створення кластерних об'єднань як основний елемент економічного розвитку міста";

- проект "Створення Центру розвитку кластерів (ЦРК)";

- проект "Створення кластеру підприємців робітничих професій у м.Івано-Франківську";

- проект "Формування кластеру послуг для Підприємців "Система консалтингових послуг";

- проект "Підтримка інформаційної діяльності Прикарпатського еко-енергетичного кластеру".

3.1.2. Організація та проведення бізнес - сніданків міського голови з представниками пріоритетних напрямків малого й середнього бізнесу.

3.2. Промоція і профорієнтація.

3.2.1. Проведення промоційних заходів, акцій, у т.ч. акції «Купуємо Івано-Франківське – даємо роботу іванофранківцям», виставково – ярмаркових заходів, тематичних фестивалів тощо з метою промоції місцевого виробника та популяризації місцевої продукції.

3.2.2. Проведення днів Івано-Франківська в інших містах з промоцією місцевих заходів і можливостей для співпраці бізнесу.

3.2.3. Профорієнтація в школах (ІТ та туризм):

- проект "Івано-Франківський центр профорієнтації в школах".

3.2.4. Активізація співпраці між суб'єктами малого і середнього підприємництва та професійно-технічними і вищими навчальними закладами з метою адаптації навчальних програм до потреб ринку праці, в тому числі шляхом проведення профорієнтаційних заходів:

- проект "Співпраця між професійно-технічними навчальними закладами та промисловими підприємствами і МСП міста".

Ціль 4. Залучення інвестицій у малий та середній бізнес.

Інвестиції забезпечують приплив необхідних фінансових ресурсів до місцевої економіки, приносять з собою нові навички менеджменту, інновації

та технології, нові ринки, нові можливості для бізнесу місцевих підприємств. Збільшення обсягів залучення інвестицій в економіку міста – суттєвий чинник для економічного зростання.

Заходи для залучення інвестицій у малий та середній бізнес:

4.1. Сприяння залученню інвестицій:

4.1.1. Залучення інвестицій у післяприватизаційний розвиток ПрАТ «Івано-Франківський локомотиворемонтний завод».

4.1.2. Постійне оновлення інтер-активної бази даних інвестиційних проектів та пропозицій, вільних об'єктів нерухомості (земельні ділянки, вільні площі підприємств, незавершене будівництво, будівлі) та поширювати їх через офіційний Інтернет-сайт міста, друковану продукцію (інформаційні буклети, довідники).

4.1.3. Підвищення поінформованості МСП про можливості програм ЄС, зокрема з досліджень та інновацій "Горизонт 2020" та "Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014-2020)" з метою залучення інвестицій фінансових донорських інституцій у розвиток місцевого бізнесу.

Ціль 5. Підвищення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва.

Для підвищення конкурентоспроможності малого і середнього бізнесу доцільно зважати на місцеві сильні сторони і найбільш перспективні напрямки розвитку. Такими напрямками визначено: зовнішньоекономічна діяльність, зокрема експорт, ІТ-сфера та індустрія гостинності.

Заходи для підвищення конкурентоспроможності малого й середнього підприємництва:

5.1. Сприяння зовнішньоекономічній діяльності.

5.1.1. Створення клубу експортерів.

5.1.2. Програма контактів з діаспорою для просування на зовнішні ринки місцевої продукції.

5.1.3. Співпраця з містами партнерами для просування на зовнішні ринки місцевої продукції.

5.1.4. Організація участі у інвестиційних, економічних форумах, спеціалізованих виставках на місцевому, регіональному та міжнародному рівнях.

5.2. Підтримка розвитку ІТ-сфери.

5.2.1. Стимулювання створення спільних програм вищих навчальних закладів (далі - ВНЗ) і ІТ-сфери.

5.2.2. Програми підвищення кваліфікації вчителів інформатики і викладачів.

5.2.3. Програма промоції Івано-Франківська як локації для розміщення ІТ-бізнесу.

5.3. Розвиток індустрії гостинності.

Одним з пріоритетних напрямків індустрії гостинності є розвиток подієвого туризму. Подієвий туризм – це сприяння розвитку підприємництва, пов'язаного з підтримкою заходів та подій у місті Івано-Франківську та регіоні.

Подієвий туризм, або ще конференц туризм, успішно розвивається в світі, декілька років тому про даний напрямок заговорили і в Україні (для прикладу, успішний досвід міста Львова). Дана ніша через ряд особливостей зацікавить й жінок-підприємців та сприятиме створенню нових робочих місць в індустрії гостинності.

Заходи для розвитку індустрії гостинності:

5.3.1. Розвиток подієвого туризму. Підготовка, організація та проведення масових заходів та подій у місті Івано-Франківську: конференцій, форумів, симпозіумів, презентацій, виставок, семінарів, конгресів, з'їздів, фестивалів, ярмарків, культурно-мистецьких заходів, спортивних масових заходів, а також підготовка та супровід заявок, у тому числі міжнародних, на право проведення заходів ділової гостинності (конференцій, форумів, конгресів, симпозіумів, презентацій, виставок, семінарів, з'їздів).

5.3.2. Популяризація закладів індустрії гостинності в Україні та за кордоном, у тому числі шляхом організації цільових візитів журналістів і відомих блогерів з інших міст.

5.3.3. Стимулювання розробки туристичними фірмами нових туристичних продуктів, у тому числі на основі подієвого туризму. Організація підготовки спеціалістів для розвитку тематичних та подієвих турів. Проведення конкурсів кращих туристичних маршрутів.

5.3.4. Аналіз та розвиток логістики для кожної події.

5.3.5. Сприяння розвитку інфраструктури під проведення подій.

5.3.6. Формування щорічного календаря подій.

5.3.7. Опрацювання можливості створення комунальної структури з надання послуг конференц-сервісу.

5.3.8. Проведення регулярного опитування туристів з метою оцінки рівня туристичної привабливості міста і коригування маркетингових заходів.

III. План дій.

Операційна ціль	Заходи	Обсяг фінансування всього, тис.грн.	в т.ч. з міського бюджету, тис.грн.			Виконавець/ Партнери	Джерело фінансування	Індикатори виконання
			2019р	2020р	2021р			
Ціль 1. Покращення загального бізнес-клімату								
1.1. Впровадження загальних освітніх програм	1.1.1. Організація та проведення семінарів, конференцій, форумів, круглих столів, навчальних курсів та тренінгів, інформаційних заходів з актуальних питань підприємництва, започаткування та ведення бізнесу	570,0	170,0	200,0	200,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку	Міський бюджет	Кількість учасників навчальних програм, кількість підприємців, які започаткували бізнес після навчання
	1.1.2. Сприяння реалізації проекту "Бізнес-школа для розвитку підприємництва"	225,0	45,0	90,0	90,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку, управління інвестиційної політики, ІТ кластер, громадські організації	Міський бюджет, кошти партнерів	Кількість курсів навчання, кількість учасників навчальних програм
	1.1.3. Запровадження курсу навчання з основ бізнесу для школярів	140,0	80,0	30,0	30,0	Управління економічного і інтеграційного	Міський бюджет	Кількість учасників навчальних програм.

						розвитку, Департамент освіти і науки		
	1.1.4. Підвищення поінформованості суб'єктів малого і середнього підприємництва про переваги екологізації підприємницької діяльності	330,0	165,0	165,0	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку, Проект ПРОМІС, ІФНТУНГ, громадські організації	Міський бюджет	Кількість підприємців, які працюють в сфері "зелених практик"
	1.1.5. Сприяння впровадженню суб'єктами МСП моделей сталого споживання та виробництва, "зелених практик", включаючи впровадження систем екологічного менеджменту, екологічної сертифікації та екологічного маркування згідно з вимогами міжнародних стандартів серії ISO	630,0	300,0	330,0	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку, Проект ПРОМІС, ІФНТУНГ, громадські організації	Міський бюджет	Кількість підприємців, які працюють в сфері "зелених практик"
	1.1.6. Підтримка підприємництва для окремих категорій населення (внутрішньо переміщені особи, звільнені у запас або відставку, молодь, старше покоління)	368,0	208,0	80,0	80,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку, управління праці, Департамент соціальної політики, ІФНТУНГ	Міський бюджет, інші джерела	Кількість підприємців з визначених категорій, які започаткували бізнес. Кількість заходів для зазначених категорій
	1.1.7. Сприяння трудовій реінтеграції колишніх заробітчан	-	-	-	-	Управління економічного і інтеграційного	-	Кількість інформацій в ЗМІ

						розвитку, управління праці, громадські організації		
1.2. Фінансові стимули	1.2.1. Надання фінансово-кредитної підтримки суб'єктам господарювання шляхом відшкодування відсоткових ставок по кредитах за реалізацію найбільш прогресивних проектів (діяльності), які стосуються надання послуг або виготовлення продукції соціального спрямування для мешканців міста	1500,0	500,0	500,0	500,0	Управління економічного та інтеграційного розвитку (фінансування, реалізація), уповноважені банки (партнери проекту), суб'єкти МСП (кінцеві бенефіціарії проекту)	Міський бюджет	Кількість робочих місць створених підприємцями, які отримали фінансову підтримку
	1.2.2. Підтримка підприємців – початківців шляхом проведення конкурсів стартапів.	850,0	250,0	300,0	300,0	Управління інвестиційної політики, Управління економічного і інтеграційного розвитку/ ІТ кластер, Науковий парк "Прикарпатський університет", Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника	Міський бюджет, обласний бюджет, міжнародний донор та інвестори.	Кількість проведених конкурсів. Кількість стартапів, які взяли участь в конкурсі
	1.2.3. Підвищення поінформованості МСП про можливості програм ЄС,	-	-	-	-	Управління інвестиційної політики,	Міський бюджет	Кількість проектних заявок підготовлених

	зокрема з досліджень та інновацій "Горизонт 2020" та "Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014-2020)"					Управління економічного і інтеграційного розвитку		спільно з підприємцями
1.3. Розвиток бізнес –інфра-структури	1.3.1. Сприяння у реалізації програми ревіталізації промислових зон міста (в т.ч. ревіталізація промислової зони заводу "Промприлад")	1500,0	500,0	500,0	500,0	Управління інвестиційної політики, БО "Тепле місто"	Міжнародна технічна допомога, місцевий бюджет та кошти підприємців	Загальна (м ²) площа креативних просторів. Площа ревіталізованих об'єктів
	1.3.2. Сприяння діяльності структур по підтримці розвитку підприємництва – Центру розвитку підприємництва "Бізнес-Інкубатор", СП "МБЕРІФ-Бізнес-Центр", проведення спільних заходів (семінари, тренінги, навчання, круглі столи тощо).	240,0	80,0	80,0	80,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку	міський бюджет, громадські організації	Кількість СПД, які скористалися послугами даних бізнес-структур. Кількість проведених заходів.
	1.3.3. Започаткування діяльності бізнес-інкубатору для стартапів	250,0	50,0	100,0	100,0	Управління інвестиційної політики, ГО "Івано-Франківський ІТ кластер"	Міський бюджет, кошти партнерів, кошти міжнародних донорів	Кількість робочих місць в інкубаторі.
	1.3.4. Сприяння розвитку електричної транспортної мережі	537,0	537,0	-	-	Управління інвестиційної політики, проект ПРОМІС, БО	Міжнародна технічна допомога, міський	

						"Тепле місто", Прикарпатський еко-енергетичний кластер	бюджет, грантові кошти	
	1.3.5. Сприяння соціальній відповідальності малого і середнього підприємництва шляхом популяризації соціальної відповідальності суб'єктів підприємництва, в тому числі поширення відповідних бізнес-практик та реалізованих проєктів соціальної корпоративної відповідальності на місцевому та регіональному рівнях	210,0	55,0	95,0	60,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку, ПНУ ім.В.Стефаніка, ГО "Школа бізнесу та менеджменту"	Міський бюджет	Кількість підприємців, які беруть участь в заходах КСВ
Ціль 2. Розвиток жіночого підприємництва.								
2.1. Гендерний аналіз	2.1.1. Здійснення гендерного аналізу, проведення соціологічних опитувань	5,0	5,0	-	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку, Проєкт ПРОМІС, громадські організації	Міський бюджет, грантові кошти, ПРОМІС	
2.2. Навчання для жінок-підприємців	2.2.1. Організація та проведення навчань для жінок - підприємців	115,4	65,4	50,0	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку, Проєкт ПРОМІС,	Міський бюджет, грантові кошти	Кількість учасників навчальних програм, кількість жінок-підприємців, які започаткували

						громадські організації		бізнес після навчання
2.3. Інформаційна кампанія	2.3.1. Проведення інформаційної кампанії, спрямованої на подолання стереотипів, поширення інформації про бізнес-можливості для жінок	30,0	10,0	10,0	10,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку, громадські організації	Міський бюджет, грантові кошти	Кількість опублікованих в ЗМІ інформацій, випуск відео-ролика про успішний досвід жінок-підприємців
Ціль 3. Співпраця влади та малого й середнього підприємництва								
3.1. Співпраця з малим та середнім бізнесом	3.1.1. Підтримка розвитку бізнес-кластерів	744,5	237,5	339,0	168,0	Управління інвестиційної політики, Управління економічного і інтеграційного розвитку, проект ПРОМІС, Інститут економіки та управління в нафтогазовому комплексі (ІнЕУ) ІФНТУНГ, ГО "Бізнес-інкубатор в Івано-Франківській області", Прикарпатський національний	Міський бюджет, учасники проекту, грантові кошти, ПРОМІС	Кількість навчальних програм. Кількість підприємців, які пройшли навчання. Кількість підприємців, які відкрили бізнес після навчання

						університет ім. Василя Стефаника, ГО "Кластер НХП "Сузір'я",		
	3.1.2. Організація та проведення бізнес-сніданків міського голови з представниками малого й середнього бізнесу	60,0	20,0	20,0	20,0	Управління інвестиційної політики, управління економічного і інтеграційного розвитку, управління праці	Міський бюджет	Кількість зустрічей, кількість учасників
	3.1.3. Організація та проведення заходів з нагоди професійних, галузевих свят	220,0	70,0	70,0	80,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку	Міський бюджет	Кількість заходів
3.2. Промоція і профорієнтація	3.2.1. Проведення промоційних заходів, акцій, у т.ч. акції «Купуємо Івано-Франківське – даємо роботу іванофранківцям», виставково – ярмаркових заходів, тематичних фестивалів тощо з метою промоції місцевого виробника та популяризації місцевої продукції.	75,0	25,0	25,0	25,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку/ Департамент освіти і науки, ВНЗ	Міський бюджет, кошти партнерів	Кількість заходів
	3.2.2. Проведення днів Івано-Франківська в інших містах України та зарубіжжя з метою промоції економічного та туристичного потенціалу міста, можливостей для співпраці бізнесу	500,0	150,0	150,0	200,0	Управління економічного та інтеграційного розвитку, МСП, суб'єкти туристичної діяльності,	Міський бюджет	Кількість заходів

						громадські організації та активісти		
	3.2.3. Профорієнтація в школах (пріоритет ІТ- сфера та туризм)	38,0	10,0	18,0	10,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку/ Департамент освіти і науки, ПНУ ім. В.Стефаніка, підприємці зі сфери ІТ та туризму	Міський бюджет, кошти партнерів	Кількість заходів
	3.2.4. Активізація співпраці між суб'єктами малого і середнього підприємництва та професійно-технічними і вищими навчальними закладами з метою адаптації навчальних програм до потреб ринку праці, в тому числі шляхом проведення профорієнтаційних заходів	220,0	60,0	80,0	80,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку, Управління праці, Департамент освіти і науки, ВНЗ, ГО "ІФІТК", туристичні організації	Не потребує окремого фінансування	Кількість адаптованих програм
Ціль 4. Залучення інвестицій у малий та середній бізнес								
4.1. Сприяння залученню інвестицій:	4.1.1. Залучення інвестицій у післяприватизаційний розвиток ПрАТ «Івано-Франківський локомотиворемонтний завод».	Чи вказувати тут суми?						

	4.1.2. Постійне оновлення інтер-активної бази даних інвестиційних проектів та пропозицій, вільних об'єктів нерухомості (земельні ділянки, вільні площі підприємств, незавершене будівництво, будівлі) та поширювати їх через офіційний Інтернет-сайт міста, друковану продукцію (інформаційні буклети, довідники).	-	-	-	-			
	4.1.3. Підвищення поінформованості МСП про можливості програм ЄС, зокрема з досліджень та інновацій "Горизонт 2020" та "Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014-2020)" з метою залучення інвестицій фінансових донорських інституцій у розвиток місцевого бізнесу.	-	-	-	-			
Ціль 5. Підвищення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва								
4.1. Сприяння зовнішньоекон	4.1.1. Створення клубу експортерів	-	-	-	-	Управління економічного і	Не потребує	Кількість засідань, Кількість учасників

омічній діяльності						інтеграційного розвитку, підприємці-експортери, ТПП	окремого фінансування	
	4.1.2. Програма контактів з діаспорою для просування на зовнішні ринки місцевої продукції	-	-	-	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку, підприємці - експортери, ТПП	Не потребує окремого фінансування	Кількість заходів по представленню підприємців Івано-Франківська в інших країнах
	4.1.3. Співпраця з містами-партнерами для просування на зовнішні ринки місцевої продукції	-	-	-	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку, управління інвестиційної політики, підприємці-експортери, ТПП	Інші джерела	Кількість заходів з представлення підприємців Івано-Франківська в інших країнах
	4.1.4. Організація участі у інвестиційних, економічних форумах, спеціалізованих виставках на місцевому, регіональному та міжнародному рівнях	270,0	90,0	90,0	90,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку, представники МСП	Міський бюджет, інші джерела	Кількість заходів, в яких взято участь. Кількість учасників.
4.2. Підтримка розвитку ІТ - сфери	4.2.1. Стимулювання створення спільних програм ВНЗ і ІТ-сфери	-	-	-	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку/ ГО "ІФІТК", ВНЗ	Кошти партнерів	Кількість спільних програм
	4.2.3. Програми підвищення кваліфікації вчителів інформатики і викладачів ВНЗ	-	-	-	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку, ГО	Кошти партнерів	Кількість вчителів, які пройшли підвищення кваліфікації

						"Івано-Франківський ІТ-кластер", ВНЗ, Департамент освіти і науки		
	4.2.4. Програма промоції Івано-Франківська як локації для розміщення ІТ-бізнесу	150,0	50,0	50,0	50,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку, ГО "Івано-Франківський ІТ-кластер"	Міський бюджет, ГО "ІФІТК"	Кількість ІТ компаній, що відкрилися в місті
4.3. Розвиток індустрії гостинності	4.3.1. Розвиток подієвого туризму. Підготовка, організація та проведення масових заходів та подій у місті Івано-Франківську: конференцій, форумів, симпозіумів, презентацій, виставок, семінарів, конгресів, з'їздів, фестивалів, ярмарків, культурно-мистецьких заходів, спортивних масових заходів, а також підготовка та супровід заявок, у тому числі міжнародних, на право проведення заходів ділової гостинності (конференцій, форумів, конгресів, симпозіумів, презентацій, виставок, семінарів, з'їздів)	300,0	100,0	100,0	100,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку, управління інвестицій	Міський бюджет, інші джерела	Опитування
	4.3.2. Популяризація закладів індустрії гостинності в Україні та за кордоном, у тому числі шляхом організації цільових	75,0	25,0	25,0	25,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку, представники	Міський бюджет, кошти партнерів	Кількість візитів, кількість учасників, кількість публікацій

	візитів журналістів і відомих блогерів з інших міст.					туристичного бізнесу		
	4.3.3. Стимулювання розробки туристичними фірмами нових туристичних продуктів, у тому числі на основі подієвого туризму. Організація підготовки спеціалістів для розвитку тематичних та подієвих турів. Проведення конкурсів кращих туристичних маршрутів.	90,0	30,0	30,0	30,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку, КП Центр туристичної інформації, представники туристичного бізнесу	Міський бюджет, інші джерела	Кількість нових туристичних продуктів, в тому числі на основі подієвого туризму. Кількість нових туристичних маршрутів
	4.3.4. Аналіз та розвиток логістики для кожної події	-	-	-	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку, представники туристичного бізнесу	Інші джерела	
	4.3.5. Сприяння розвитку інфраструктури під проведення подій	-	-	-	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку, МСП індустрії гостинності	Інші джерела	
	4.3.6. Формування щорічного календаря масових заходів та подій у м.Івано-Франківську	-	-	-	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку, управління інвестиційної політики, Департамент культури,	-	Кількість проведених масових заходів та подій. Кількість учасників

						Департамент молодіжної політики та спорту, ВНЗ		
	4.3.7. Опрацювання можливості створення комунальної структури з надання послуг з конференц-сервісу	-	-	-	-	Управління економічного і інтеграційного розвитку, управління інвестиційної політики	-	Створення комунальної структури
	4.3.8. Проведення регулярного опитування туристів з метою оцінки рівня туристичної привабливості міста і коригування маркетингових заходів	45,0	15,0	15,0	15,0	Управління економічного і інтеграційного розвитку, туристичні фірми, громадські організації	Міський бюджет, грантові кошти, інші джерела	% рівня привабливості міста для туристів
	Всього:	10287,9						

IV. Очікувані результати.

В результаті реалізації Плану заходів Програми очікується:

- покращення інформаційного та консультаційного забезпечення суб'єктів МСП, підвищення рівня правової та економічної грамотності;
- збільшення загальної кількості працюючих в економіці міста, створення додаткових робочих місць;
- збільшення податкових надходжень до бюджету міста від діяльності суб'єктів МСП;
- налагодження ефективного діалогу між органами влади та МСП;
- підвищення соціальної відповідальності МСП, створення ефективної, прозорої взаємодії між владою та бізнесом в рамках державно-приватного партнерства;
- підвищення рейтингових позицій міста по рівню ділової та інноваційної активності серед міст України;
- створення дієвих об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва, що відповідають європейським стандартам;
- забезпечення МСП підготовленими кадрами;
- утворення кластерів у пріоритетних сферах підприємницької діяльності;
- вихід підприємців Івано-Франківська на нові ринки та збільшення обсягів експорту товарів та послуг МСП;
- підвищення рівня впізнаваності місцевих виробників в Україні та за кордоном.

V. Зв'язок між Програмою і Стратегією розвитку Івано-Франківська на період до 2028 року.

Заходи і проекти програми тісно пов'язані з прийнятою Стратегією розвитку Івано-Франківська до 2028р. Підготовлена програма підтримує напрямок "А" стратегії "Місто підтримки інвестицій та розвитку бізнесу". В межах цього напрямку діють п'ять стратегічних цілей:

1. Розбудова бізнес інфраструктури.
2. Розвиток МСП.
3. Залучення інвестицій.
4. Розвиток пріоритетних сфер економіки міста.
5. Розвиток туризму.

Напрямок розвитку А. Місто підтримки інвестицій та розвитку бізнесу

Стратегічні цілі

А.1.
Розбудова бізнес-інфраструктури

А.2.
Розвиток МСП

А.3.
Залучення інвестицій

А.4.
Розвиток пріоритетних сфер економіки міста

А.5.
Розвиток туризму

Оперативні цілі

А.1.1. Розвиток галузевих та бізнес-асоціацій, інституцій підтримки бізнесу

А.2.1. Впровадження механізмів фінансової підтримки розвитку МСП

А.3.1. Впровадження комплексної системи залучення та супроводу інвестора

А.4.1. Впровадження екологічних стандартів діяльності бізнесу, підтримка «зеленого» бізнесу

А.5.1. Створення нових якісних туристичних продуктів

А.1.2. Створення умов для роботи наукових та технопарків

А.2.2. Розробка та підтримка діяльності інформаційно-консультативної платформи для МСП

А.3.2. Залучення інвестицій у розвиток пріоритетних галузей економіки

А.4.2. Підтримка розвитку бізнес-кластерів (сфера ІТ, будівництво і виробництво будматеріалів, туризм)

А.5.2. Проведення археологічних розкопок підземної частини міста та створення музейних комплексів

А.2.3. Розвиток корпоративної соціальної відповідальності бізнесу

А.2.4. Розвиток жіночого підприємництва

А.5.3. Активна співпраця влади та туристичного альянсу

VI. Впровадження, моніторинг та перегляд Програми.

З метою координації дій по виконанню Програми розпорядженням міського голови створюється постійно діюча Робоча група. Очолює робочу групу заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради відповідно до розподілу обов'язків. Повний склад робочої групи та персональна відповідальність за реалізацію завдань Програми визначається розпорядженням міського голови. До складу робочої групи входять відповідальні фахівці Управління економічного та інтеграційного розвитку, Управління інвестиційної політики, Департаменту освіти і науки та інших представників виконавчих органів міської ради, депутати міської ради, представники бізнес об'єднань, громадських організацій, вищих навчальних

закладів, підприємців що залучені до виконання завдань та проектів Програми.

Заходи програми можуть корегуватися з урахуванням результатів моніторингу виконання проектів/завдань Програми, моніторингу проблем і потреб МСП, існуючої соціально-економічної ситуації, реальних можливостей видаткової частини бюджету та у випадку зміни законодавчих та нормативно-правових актів, що регулюють діяльність МСП і їх співпрацю з органами місцевого самоврядування.

Корегування може відбуватися за ініціативи виконавців заходів Програми, постійних депутатських комісій міської ради, суб'єктів підприємницької діяльності, громадських організацій і об'єднань підприємців. Ініціатор готує пропозиції, до яких додає вичерпне обґрунтування запропонованих змін і подає їх в Управління економічного та інтеграційного розвитку, яке в свою чергу виносить пропозиції на засідання Робочої групи.

Робоча група збирається не рідше одного разу на квартал та виконує наступні функції:

- організовує взаємодію підрозділів виконавчих органів міської ради, органів державної влади, суб'єктів МСП, громадських організацій, бізнес об'єднань в процесі реалізації Програми;
- здійснює підготовку звітів про стан реалізації Програми, надає їх міському голові та презентує їх на останньому в році черговому засіданні міської ради. Повний текст звіту підлягає обов'язковому оприлюдненню в мережі інтернет.
- здійснює підготовку квартальних звітів про стан реалізації Програми, надає їх міському голові і презентує на засіданнях виконкому міської ради.

Моніторинг являє собою регулярний збір і аналіз інформації для відстеження процесу реалізації Програми в цілому та окремих цілей та проектів зокрема за визначений період. Здійснення моніторингу виконання Програми покладається на Управління економічного та інтеграційного розвитку міської ради.

Моніторинг здійснюється щоквартально відповідно до розробленої системи моніторингу, яка полягає в порівнянні досягнутих значень індикаторів з наміченим для кожного з них планом та занесенням результатів в таблицю за зразком нижче. Інформація про хід виконання проектів/заходів Програми подається визначеними планом виконавцями до Управління економічного і інтеграційного розвитку в останній тиждень звітного кварталу для узагальнення.

Результати моніторингу представляються на засіданні робочої групи. Робоча група оцінює ступень виконання завдань та приймає необхідні рішення щодо подальших дій з виконання Програми.

Оцінка виконання програми за результатами року виносить на обговорення робочої групи за участі зацікавлених сторін, а також на останнє в році чергове засідання міської ради.

Остаточна оцінка проводиться після завершення Програми для визначення ступеня досягнення поставлених цілей. Вона буде слугувати вихідними даними для розробки наступної відповідної Програми.

Стратегічна ціль	Операційна ціль	Проект/захід	Індикатори		Період		
					2018	2019	2020
			Індикатор 1	Базове значення			
				Цільове значення			
				Фактичне досягнуте значення			
			Індикатор 2				